

Såsom finnes, är det ingalunda öfver stora segrar turkarne kunna brösta sig. Hufvudarmén står fastspikad utanför Deligrad, -- Mukhtar instängd vid Klobuk; armén vid Podgoritza grundligt piskad. Timokdalen, som turkarne hel och hållen hade utrymt, men serberne icke återbesatt, skall väl åter genomströfvas af hopar, som gräva i ruinerna. Men gränsen mellan Serbien och Rumänien är åter öppen, så att de ryska volontärerna hafva fri passage, utan att bero af polisen i Ungern. Och det är ingen ringa fördel för serberna.

Vid ett fredslut hafva derföre turkarne att utrymma 2 å 3 qvadratmil fiendeland. Det är hela framgången af det osmaniska rikets yttersta ansträngningar.

10

100 I MINNESORD ÖFVER MINISTERSTATS- SEKRETERAREN M. M. GREFVE ARMFELT.

Morgonbladet n:o 239 och 280, 14. X och 1. XII 1876

Framsagda af V. Lagus, läses följande:

»Det såges, att efter det Senaten 1861 fullgjort sitt statsvigtiga uppdrag, greve Berg, som ingalunda leddes af alltför liflig ständer-sympati, genom sidoinflytelse förmått komitén i Petersburg att föreslå och tillstyrka manifestet af den 10 april 1861, hvilket i hela landet väckte en känsla af sviken förväntan, och hvilken statsakt säkert är den, hvarmed ministerstatssekreteraren sist velat se sitt namn förenadt, om han hade förutsett följderna. Men han, och säkert endast han, var ock den, som egde nog mod, nog förtroende och nog inflytande att upplysa den landsfaderligt hulde Monarken härom och blott 14 dagar efter manifestets promulgation utverka det Kejsrerliga reskript, som ställde allt till rätta åter och skingrade alla missförstånd, samt hvaraf, sedan januarikomitén slutat sitt interimsverk, 1863 års landtdag blef en herrlig förstlingsfrukt».

20

Jag känner icke, om åtanken af någon särskild person föresväfvat författaren vid omnämmandet af den »sidoinflytelse», som skulle förmått komitén i Petersburg föreslå och tillstyrka manifestet om det s. k. januariutskottets sammankallande. Men hvar och en, som minnes den upprörda stämning och de yttringar af densamma, manifestet föranledde, skall otvifvelaktigt anse författarens anförda ord åsyfta den två år derefter af en förtidig död skördade baron Fabian Langenskiöld. Ty han var den enda namngifna, som i frågan togs för hufvudet, ehuru han icke tillhörde komitén i Petersburg. Jag anser mig derföre skyldig den fosterlandsälskande, högtbegåfvade, djupt förörättade mannens minne att upptaga minnestalarens anförda ord. Och äfven hela Finska folket har skäl att minnas hans korta verksamhetstid såsom finanschef; för ordnandet af våra tullförhållanden så, att landets finanser hafva en framtid; för myntreformen; för våra skogars bevarande; för initiativet till husbehofsbränningsens afskaffande; för den lätthet, hvarmed missvexten 1862 kunde bäras. Hr Lagus har inledt sina uppgifter med ett »det såges». Förnekandet af det anfördas riktighet möter alltså blott denna sägen, hvar den smyger. Ty den upplysta opinionen i landet torde längesedan hafva erkänt, att det beryktade förslaget till utskottet väl var ett stort misstag, men icke ett afsigtligt försök att bryta mot landets lag och författning.

30

40

50

Det hufvudsakligaste, jag har att anföra, är: att *generalguvernören*

grefve Berg icke hade någon andel i förslaget. Jag stöder denna uppgift på baron Langenskiöld's från annat håll styrkta meddelanden. Någon af grefve Berg påverkad sidoinflytelse kunde alltså icke ega rum. En annan sak är, att beslut icke kunde fattas generalguvernören i landet ovetande.

Baron Langenskiöld var icke den man, som förnekade sin delaktighet i förslaget. Han erkände den öppet inför hvar man erkände äfven, att han afgifvit försäkran, att manifestet skulle mottagas med glädje och undersåtlig tacksamhet. Ingen annan har mig veterligen till denna dag afgifvit någon dylik förklaring; och allmänheten har derföre endast osäkra rykten angående öfriga deltagare.¹ Men han lefde och dog i den öfvertygelse, att manifestet rätt uppfattadt intet innehöll, hvarigenom utskottet skulle berättigats träda i stället för landtdag. Denna uppfattning delades dock icke ens af de närmare vänner, hvilkas bedömande han inhemtade ännu samma dag, som manifestet föredrogs i Senaten; och Langenskiöld underordnade densamma praktiskt under hvad förhållandena kräfde. Härom vittnade en redan dagen derefter i Allmänna Tidningen införd officiös förklaring angående utskottets syfte. Manuskriptet till densamma hade jag fått mig meddeladt, hvarom jag nämner till ett bevis, att mina anföranden icke hvila på hörsaga.

Af detta äfvensom deraf, att den första officiella förklaringen ingick i ett reskript till den utsedda ordföranden i utskottet, sedermera senatoren, baron Gripenberg, morbroder till Langenskiöld, torde framgå, att Langenskiöld icke var fremmande för de åtgärder, »som ställde allt till rätta». Jag tager för gifvet, att äfven alla öfriga, flera eller färre, som haft del i förslaget, medverkade härtill, ehuru naturligtvis grefve Armfelt var den, som officiellt uppträdde. Minnestalarens ofvan anförda hithörande förmodanden ljuda väl bättre i en panegyrik. Men inför ett lugnt bedömande minskar det alls icke grefve Armfelts förtjenst, om han såsom medskyldig i förslaget helt enkelt framfört sin och sina olyckskamraters underdåniga framställning om rättelse. De tider voro förgångna, då härtill skulle erfordrats något annat mod, än det att ödmjukt erkänna ett begånget misstag. Från minister-styrelseteoriens ståndpunkt kunde någon säga, att de bort ställa sina portföljer till disposition. Grannlagenheten förbjuder mig härtill yttra annat, än att åtminstone baron Langenskiöld följde denna teoris bud. Och som portföljerna icke disponerades, blef framställningen så mycket lättare.

Manifestet var dateradt den 10, reskriptet den 24 april 1861. En kungörelse af den 13 augusti s. å. innehöll, att det förslag till landtdagsfrågor, som redan den 4 maj blifvit af K. Senaten definitivt uppgjort,² skulle till utskottets yttrande öfverlemnas och exemplar deraf i förhand tillställas de utsedda ledamöterna. Genom dessa förordnanden blef utskottet en förberedande komité, som afgaf sitt utlåtande angående de blifvande landtdagspropositionerna. Dess förhandlingar skulle i tryck offentliggöras. För min del kan jag icke inse annat, än att »följderna» af utskottets sammankallande sålunda voro de lyckligaste. Skulle den första landtdagen utan all förberedelse fått emottaga de 54 propositionerna, är fara värdt, att vid densamma *fattats* kloka beslut (i Nervanders qvicka mening) vida mera, än lyckligtvis nu blef händelsen. Grefve Armfelt behöfde i

¹ Herr Lagus låter sägen uppgifva »komitén i Petersburg».

² Således efter manifestets datum, icke tvärtom såsom i minnestelet uppgifves.

sanning icke oro a sig öfver dessa följder. I händelse han haft del i förslaget till manifestet, måste väl det begångna misstaget hafva oroat honom. Men redan den skyndsamhet, med hvilken detsamma rättades, synes utvisa, att grefven derigenom intet förlorat i Monarkens nådiga förtroende. Detta har sedan genom en lång följd af år bekräftats, under hvilkas förlopp äfven vördnaden och tillgifvenheten för grefve Armfelt hos landets invånare mångfaldigt uttalat sig.

Minnestalaren synes hysa en något oriktig mening om ministerstatssekreterarens ställning. Dennes åliggande är, att inför Hans Majestät föredraga inkomna ärenden och att utfärda Hans Majestäts afgöranden och befallningar. Något rådgifvarefall har han strängt taget icke, annorlunda än såsom ordförande i komitén, när Monarken befäller dennas hörande; hvarföre icke heller några förordnanden emanera på ministerstatssekreterarens, icke ens på komiténs »underdåniga framställning». Men svårigheten i en sådan ställning är lätt insedd. Vid tjensters, isynnerhet förtroendebefattningars besättande kan det väl tagas för gifvet, att ministerstatssekreteraren åligger yttra sig. Och äfven i andra ärenden kan sådant blifva oundgängligt. Med kännedom om grefve Armfelts åsigt och lynne, torde det dock kunna anses för troligt, att han i sistantydda fall helst afgaf sitt votum i komitén. Men hvarje befallning måste utan vidare utfärdas och kontrasigneras. Bedömes detta, såsom ofta sker, med hufvudet fullt af konstitutionela teorier, tänker man på vägrad kontrasignation och afträdande från embetet. Men våra domstolar skulle säkert icke se saken ur sådan synpunkt, der embetspligten är gifven. Hvad landet skulle vunnit på ett par dussin innehafvare af detsamma i stället för de två, hvilkas tjenstetid omfattar den så förvånande långa perioden af sammanlagdt 65 år – det är en annan fråga. Och jag är säkert icke ensam om den åsigt, att det ifrågavarande manifestet ingalunda varit den akt, med hvilken grefve Armfelt »sist» velat se sitt namn förenadt.

Afsigtligt har jag dröjt att nämna den förnämsta följden af manifestet och januariutskottes tillvaro, nemligen den, att häri-genom landtdagens sammankallande fortskyndades.

Hvarföre icke landtdag genast sammankallades, är i sjelfva manifestet förklaradt, och i throntalet vid landtdagens öppnande 1863 förnyas denna förklaring. Hvilka de »högre statsintressen» och »statssjäl» voro, som i april 1861 utgjorde ett hinder, men icke år 1863, derom kan väl intet med någon visshet sägas. Men man torde våga antaga, att de icke vidare rörde vårt land. Deremot var i Kejsardömet den med så mycken oro motsedda emancipationsakten år 1861 ännu under görningen, detta storverk, hvars fredliga genomförande skall lända monark och folk till evärdlig ära. Då hade också oroligheterna i Polen börjat, under det en nedsatt komité med officiell omständlighet ännu icke fått sitt förslag till en sjelfständigare administration i detta land färdigt. Man borde väl här sägas, att vi gerna skulle välmodigt väntat några år. Men den, som varit vittne till den svamphastighet, med hvilken extra liberale efter 1855 här uppskjöto, personer, hvilka derförinnan icke hviskat ordet ens inom egna fyra väggar, kan icke rätt tro på en sådan resignation. Också förspordes åtskilliga demonstrationer, som icke voro den visa resignationens. Andra förblifva väl begrafna i glömskans natt, sedan aktörerne en del gått till allas vår fridshamn, andra gjort andra echapader. Den det roade fick efter första landtdagen läsa en högtidlig framställning, huru åtminstone två lager ministrar och

ministerämnen intagit platser såsom representanter för den mindre och mera avancerade, ledande opinionen, annan dylik politisk vishet att förtiga. Omöjligt är icke, att just kännedomen om de spända, otåliga förhoppningarna verkat sitt till. I manifestet säges uttryckligen, att utskottet tillsattes »på det emellertid» (tills Ständerna kunde sammankallas) »allt, hvad under sådana förhållanden kan för Finlands bästa uträttas, icke må längre uppehållas».

10 Den omständighet, att monarken ännu efter förloppet af två och ett halft år, i det minnesvärda throntalet 1863, tog utskottet under sitt hägn, hade väl bordt öfvertyga minnestalaren, att detta icke kunde vara några ränksmidares verk. Orden förtjena väl att läsas och omläsas. Aldraminst borde det förmodas, att något häraf afsåg grefve Berg, som då redan nära två år varit skild från Finlands affärer.

20 Grefve Berg var icke så i saknad af »ständersympatier», som minnestalaren synes förmoda. I nådiga befallningen af den 31 maj 1859, som ålade K. Senaten att inkomma med uppgift på landtdagsfrågor, säges uttryckligen, att den emanerat »på Generalguvernörens underdåniga framställning». Och ingen har mig veterligen betviflat, att så var förhållandet. Detta hindrar dock icke, att grefve Armfelt kunnat understöda framställningen och med glädje utfärda befallningen. Många senare åtgärder, genom hvilka landtdagen blef en verklighet och en glad verklighet, gånge derjemte grefve Armfelt utan tvifvel full rätt att, såsom i minnestalet förmäles, sjelf ställa »ständerrepresentationens återuppväckelse» främst bland de styrelseåtgärder, han främjat. Grefve Berg sade om saken, att han ända från sin hitkomst både i Helsingfors och sina resor i landet hört en landtdag framställas såsom landets första och största behof. Den ifrågavarande befallningen offentliggjordes genast i Allmänna tidningen, och öfriga blad finga aftrycka densamma. Men alla komentarer och framställningar i ämnet voro strängt förbjudna. Interpellerad och erinrad om gagnet deraf, att landets opinion om hvad främst gjorde detsamma behof blefve kunnig, sade han: få tidningarne skrika derom, »so verderben sie mir mein Werk». Uttryckets familiaritet har fäst det i mitt minne. Min tro är, att han behöfde landtdag – och pengar för sina stora planer. Men hans teori var, att allt borde för vår egen skuld aflöpa mycket tyst och obemärkt, såsom landtdagarne i Lifland, »om hvilka ingen menniska talade».

30 Till utskottsfrågan förhöll sig grefven absolut neutral. Han smålog blott åt agitationen, hvilken han naturligtvis noga kände, och sade: »det ger sig väl». Men då jag, sedan utskottets uppdrag blifvit rättadt, för Litteraturbladet skref en artikel, i hvilken hofsamt antyddes, att efter utskottets fulländade värf landtdag snart måste följa, något som för öfrigt framgick af kungörelsen den 13 augusti, förbjöd grefven tryckningen. Hans skäl resymerades i orden: saken är riktig; så kommer att ske; »aber man darf Seine Majestät nicht pressieren». Då jag skickade uppsatsen till Petersburg, erhöj jag tillstånd till dess tryckning, men på samma gång med underrättelsen om grefve Berg's afskedstagande.

50 Jag har anfört detta såsom i sin mon bevisande, att grefve Berg's ställning till utskottsfrågan var en annan, än grefve Armfelts och än baron Langenskiölds. Om densamma spelat en rol vid den slutliga konflikt, som hade grefve Bergs afgang till följd, kan väl en framtidig upplysa. Agitationen för, att utskottsledamöterna skulle förklara sig vara inkompetenta och vägra yttra sig öfver de dem

förelagda frågorna, var ifrig. Häraf lärer på andra sidan väckts tanken på utskottssammanträdet uppskjutande på obestämd tid. Det ena som det andra hade varit högst olyckligt, emedan åtgärden tillika skulle träffat landtdagen. Ännu vid en förberedande sammankomst, aftonen före utskottets sammanträddande, höjde sig en röst i frågan om protest. Och ett par dagar förut var jag kallad till d. v. generalguvernören baron Rokassovsky, som var orolig för utgången och önskade, att jag skulle i en tidningsuppsats framställa vådan af en inkompetensförklaring. Sjelfmant hade jag dock redan upptagit frågan i det nummer af Litteraturbladet, som samtidigt utkom. Jag kände dessutom mycket väl den stora pluralitetens af utskottsledamöterna tänkesätt och kunde tryggt försäkra, att allt skulle aflöpa lugnt och väl. Också offentliggjordes, till öfverflöd kan man säga, en skrifvelse till generalguvernören, dat. den 20 dec. 1861, från minister-statssekreteraren, åberopande ett tidigare meddelande angående sammankallandet af landtdag, såsart, efter det vederbörande blifvit hörda öfver utskottets yttranden, propositioner i enlighet med Hans Majestäts förordnande derom hunnit utarbetas. Dokumentet utdelades till utskottsledamöterna vid deras första sammanträde.

10

Af det anförda kan slutas, att åtminstone ännu i November, då grefve Berg frånträdde generalguvernörsemetet, om det blifvande utskottets hållning kunde tänkas och talas både si och så, samt att den nya generalguvernören afgjordt intresserade sig för en lycklig utgång af utskottets sammanträddande. Den ena förbjöd, den andra uppmanade att verka för ändamålet. Också tillhörde baron Rokassovsky komitén i Petersburg, då manifestet utkom.

20

Denna uppsats har blifvit längre än afsedt varit. Jag bör dock tillägga, att det icke är mig okänt, att ett dunkelt rykte hviskade om någon särskild plan, som grefve Berg skulle förehaft, i utkastet till densamma biträdd af en nämnd man, äfven numera hädangången. Detta rykte lemnar jag i sitt värde. Min öfvertygelse har varit och är den, att i afseende på utskottet grefven fann sig vara tillbakasatt samt af agitationen mot detsamma personligen oberörd – detta äfven oberoende af baron Langenskiölds bestämda meddelanden angående förslagets tillkomst, af hvilka för ändamålet varit nödigt här upptaga endast den ena omständighet, att grefve Berg deri icke hade någon del.

30

(n:o 280)

40

TILLÄGG ANGÅENDE JANUARIUTSKOTTET.

Med anledning af publikationen i ämnet i Morgonbladet n:o 239 för den 14 oktober har jag fått till genomseende mottaga några brefkonsept af baron Fabian Langenskiöld's hand, alla rörande januariutskottet. Baron L:s efterlevande, i hvilkas vård de befinnas, hafva vänligen tillåtit mig förfoga öfver innehållet.

De afsända brefven torde väl finnas bevarade. De kunna dock icke för närvarande *in extenso* offentliggöras, af samma skäl, som föranledde mig att i den åberopade publikationen inskränka meddelandet af, hvad jag om saken kände, till hufvudsakligen den uppgift, att d. v. generalguvernören grefve Berg icke hade någon del i januariutskottets tillkomst.

50

Det kan dock opåtaladt nämnas, att ifrågavarande brefkonsept fullkomligt bestyrka, hvad jag genom muntligt meddelande hade mig

bekannt, och särskildt hvad häraf ingick i publikationen i Morgonbladet. Med afseende på denna del må här anföras, att bland konsepten förekommer:

1:0 Ett odateradt bref till grefve Armfelt. – Innehållet utvisar klart, att det är skrivvet i närmaste dagar efter manifestets kungörande. – Detta innehåll utgöres främst af ett förslag till officiel förklaring angående manifestets syfte och utskottets berättigande. »Man har», skrivver L., »på det olyckligaste sätt missförstått det Kejsrerliga Manifestets lydelse, nemligen att lagar, hvartill ständernas medverkan skulle
10 erfordrats, nu kunde fastställas dessa förutom, om också endast intill nästa landtdag». – »Det enda, som något minskar min förtviflan, är, att man vältrar hela skulden på mig.» – – Förslaget innehåller ungefär detsamma, som sedan ingick i reskriptet till utskottets ordförande, ehuru i brefvet antages, att förklaringen kunde ske genom bemyndigande till K. Senaten. Men brefvet innehåller härjemte en hemställan om afsked på de noblaste skäl. Orden i brefvet: »Hvad jag under dessa några dagar lidit, det kan endast den bedöma, som ser in i människors
20 hjertan» afse icke det misskännande, för hvilket brefskrifvaren *sjelf* var föremål, utan den skuld, han ansåg sig hafva ådragit sig genom bristande insigt. »Jag finner, att jag måste borrt.» – – »Hela min kraft är också för närvarande bruten».

2:0 Ett konsept likaså till bref till grefve Armfelt. Af ett den 31 oktober 1861 dateradt tillägg till detta bref finner man, att det är skrivvet ett par dagar tidigare. Båda dessa skrivelser röra sig kring ett förslag att »tillintetgöra» Utskottet. Framställningen börjar: »Om också Manifestet möjligen kunde lemna någon anledning till tvekan angående den verkliga meningen med Utskottet – hvilket jag väl icke
30 begriper, men dock måste tro, då hela världen förklarar det – är någon sådan tvekan efter reskriptet till senator Gripenberg icke mera möjlig, och ännu mindre efter Kungörelsens¹ om de 52 frågorna. Då emellertid reservationer fortfarande förekomma vid valen inom de tre stånd, der dessa reservationer kunnat blifva kända, reservationer, hvilka till största delen icke innehålla annat, än hvad H. M. i reskriptet lika tydligt uttalat, kan detta icke förklaras annorlunda, än att man vill genom låtsad fruktan för att Utskottets utlåtanden, oakadt allt hvad som blifvit förklaradt, kunde missbrukas, rättfärdiga det sätt, hvarpå de deputerade troligen komma att uppträda.» – Utskottets tillintetgörande »man att tillkännagifva något svårare missnöje,» motiveras i
40 sammandrag. »Då jag nu sammanställer allt, hvad jag haft äran här ofvan yttra, samt betänker på ena sidan, att den egentliga nytta, som med utskottet åsyftades, i alla fall är förfelad, med undantag endast af den offentlighet, som frågorna vunnit, samt den diskussion, som öfver desamma kommer att i tidningarna äga rum, och på andra sidan, att hvad som möjligen kan riskeras genom ett oförståndigt och ovärdigt uppträdande af de deputerade är alldeles oberäkneligt» så – – – Afseense fästes härvid på tilldragelserna i Polen och deraf föranledda sinnestämning i Ryssland.

Om aflägsnandet af tidpunkten för ständernas sammankallande yttras: »hvilket naturligtvis vore den största olycka, som under närvarande förhållanden kunde träffa vårt land.» Äfven i det senare brefvet förekommer uttrycket: »Att ingen högre än jag önskar landtdagens snara sammankommande, vet hr Gn. väl.»

Dess bättre! förföll detta förslag. Det har sin märkvärdighet, att

¹ Af den 13 Augusti.

dessa bref äro skrifna sista dagarne af oktober, samtidigt med grefve Bergs resa till Petersburg, hvilken intercession för förslaget baron Langenskiöld hade anlitat, såsom af det första brefvet framgår. Man bör nemligen ihågkomma, att grefven på denna resa, tre veckor senare, fråntråde generalguvernörsplatsen. Äfven häraf torde kunna slutas, att det icke var grefven, som upprätthöll Utskottet, hvilket oberoende af hans afskedstagande lefde och florerade.

Brefven innehålla speciela uppgifter angående personer och förhållanden härstädes, som väl visa, att baron Langenskiöld hade mycken grund för sina farhågor angående Utskottets uppträdande. – Men å andra sidan visar sig, att fruktan för svårare följder af det misstag, han erkände sig hafva begått, för hans blick förmörkat utgifterna till en lyckligare utgång. 10

3:o Konsept till ett bref till person, som ännu lefver, och hvars hufvudsakliga innehåll jag äfven af detta skäl icke anser mig berättigad framlägga. I detsamma förekommer dock den upplysning, som rörer baron Langenskiöld enskildt och som derföre kan utan indiskretion meddelas.

Ett allmänt spridt rykte uppgaf, att bland Komiténs i Petersburg handlingar skulle funnits ett konseptförslag till manifestet af baron Langenskiölds hand. Detta rykte kunde, om det egde grund, bero endast af en oförlätlig pligtförgätenhet hos någon tjänsteman vid komitén eller statssekretariatet. Brefvet nämner två personer, båda numera döda, hvilka af ryktet utpekats såsom dess upphofsmän. 20

Baron L. skrifver, att, såvidt han vet, endast ett utkast till de två första paragrafernas lydelse på Svenska språket kunna finnas af honom skrifna, men nämner derjemte, att han öfversatt förslaget till Ryskan, på hvilket språk afbattade sådana dokumenter naturligtvis föredragas, ehuru å motstående spalt förordnandet ingår äfven med Svensk text. – L. anför det sagda af förekommen anledning, icke för att urskulda sig sjelf. Han förebrår sig tvärtom, att han ännu vid öfversättandet icke insåg behofvet af ändring i dokumentets lydelse, som enligt hvad han erkänner icke skulle mött något hinder. 30

Jag tillägger: möjligt är, att brefven, såsom lätt händer, då man är sin egen renskrifvare, skulle fått en från konsepten afvikande lydelse. Men i sak och isynnerhet för mitt ändamål har detta föga att betyda. Om något grefve Bergs deltagande i utskottsförslaget innehålla konsepten icke den minsta antyden, men tvärtom upplysning om dess upphof, ehuru likväl icke någon berättelse om första anledningen, hvartill brefvens särskilda syften icke heller kunde leda författaren. Det är att beklaga, att icke någon recit härom finnes bland baron L:s efterlemnade papper. Men man bör hoppas, att när den tillkommer, då tillgången kan och får offentliggöras, fullständigare uppgifter skola vara tillgängliga, meddelade af någon annan bland dem, som i saken medverkat. 40

J. V. S.

101 TILL RED. AF MORGONBLADET.

Morgonbladet n:o 243, 19.X 1876

Anhålles förbindligt om plats i Morgonbladet för följande:

Författaren till minnestal öfver ministerstatssekreteraren m. m. gref-